

(CЭТА).

КАДАРАРДАРДА ХОЮМ ЧАРАШ

ХАЙЫРААН КАЖААНЫ

Иван Петрович Сафонов. Бо ат республиканын хойжуларынга биддинг. Танды районда «Революциянын чабымыж» совхозтун ол хоочун хойжуу, Ада-чурттуу Уугу дайымынч уезинде, он алды харымда-ла тускай

Кочетово суурдан ырак эвес черде, каалама орук кыдында, даштында көөргөшүттү, уугу-уугу кышымыг чурттажа бажынарлыг, уугу, делем мал семиртир комплексти көрүп кааш, көртөс болуң коргуп, муңгараас болуң муңгарай бээр сен. Бир-бир бодаларыңа, дайында, тер-талап болган-даа ишкан. А терек кырында икыдыг эвес болдуң ийн.

1981 чылда совето мал семиртир уугу комплексти күрүндөн кылдырып алган. Алаа 5-8 муң баш пээр малды тургузу амыраар база өргө-доргон малды тускайлаш эминер. Бнда 18 хире яныз-бүрү өрзөлдөр бар. Мал чөмгөр, суггар, ситен-ширбинш каалаалар кажалар бекин бар. Оон иштине кире бээр болза печкаларлыг, клеткаларлыг, ламыг ажил механизастаттыган. Бүдүн комплексти кылдырыг кургане 122 муң рубльди чарыг-даан. Ол кире ажитыг, уялыг, чутула комплекс ам ажиталдаан түгөс дээр болза алаа керсе бугаревс боор

силер. Ам ол хайыраан кажаны карактар кичи бекин чогуна пат кайган каар сен. Ажил-агыл ону ажиталдаа көрбөө. Ам ол комплекс эркен-дүшкөн кижилерин доо болуң турар. Харым-даа совхоз болу-ла үргөдө, то-нан кириккен. Манза чогуна ажил-агылныг уугуту-чулар шалаларын тура сок-кулаш, ферма, хой кажалары септери-биле «корлап» эгелен. Ондагы, шагжа, даш-тыкы кажалар шуут чок, койжу кышталарже «ажы» берген дивес силер бе! Ажи-тыг комплекс ам совхозтун туугу бригаданын ишт ма-териалдары белеткээр «тайга-аы» аларган.

Ам кышталарын пиферле-рин союп эгелен. Удавас ка-наларчыг «ураалар» кирип-тер. Хайыраан комплексти совхозтун ийн дугар хоуу бригадасы эжелеккен. Бнда-мында тракторлар, комбайн-дар болгаш колдз ажил-агылныг эске-даа машина-лы кестүп келтирилген. Кур-ленең хой ажитал чарыгдал

тургаш, кылып каан комп-лексти чыңаар «ажыгларга» бо-дур бе?

Кичи хандыр болан көө-ре, ону иччаар «корлап» үргө-дөсөй, мал чөмийнч бүгү курлавырларын алаа мөөң-нөшт, совхозтун хойжу үш бригаданын арган-доргон, күжү кошкан, аарыг хойла-рын чыгаш, чөмгөрлөгөн, ажаалдаан эки организас-тап, эичи-биле быжыглар болза, аки-ле чүвө-дир ийн. Совхозтун аарыг малдары Могай, Шанган, Кочетово деп үш кезек черде 1500 хой бар. Оларын чүгө комплекске ту-дуп болбас боор. Курлавыр-ларын чөп, шын ажиталдас деп чүвө бо-дур.

Ажил-агылныг эвес, күрүне хөргөңнине тоомча чок, сов-хоз директору К. Хертек, кол зоотехник В. Бад, кол мал эмчиси В. Куулар оларга хөмөгөдөн көргөзүп көрө! Бичан бо даргалар бир хөм-чөп алыр боор.

Б. ОЮН.

Танды район.

Он бирги беш чылда белик көргөзүлгөри дөшт Күдөр-оол Март-оол Күп-ажылдыг Кызыл Тук ордон-биле шаңктанган. Уугу-Хөмдө «Күп-ажылдыг хосту» совхозта ахыдагүт кижилерин бирээл ол.

Өскелерден өөренир

ЧАРЫШТЫГ КОЖАЛАРЫВЫСТА

Бо айның 13-те үнгөн «Ле-ния чолы» солунуң үшкү арыг бүртүң-биле Хакасия-ның хойжуларынга турас-кааттылган. Арынын ба-жылга уугу үжүктөр-биле мынчаар бижээ: «Бороди-но» уксаяжылга завод чүс хой-га ошааштыр 1202 хураган-ны дооруктурган болгаш хой-дан-на 5,5 килограмм дүктү кыргаш. «Новомиклаво-ский» совхоз чүс башка ошааштыр 1134 хураганны болгаш хойдан-на 5,1 кило-грамм дүктү алган.

«Оларга дөңсөңдөр» деп уугу эгелен адаанда бижээ: «Бородино» уксаяжылга заводтан хойжу Эдуард Александрович Вагнер чүс хойга ошааштыр 160 хураган-ны, ола-ла ажил-агылдан Виктор Егорович Мосман 150 ошааштыр 102 хураганны до-руктурган. Ам оон эвези эвес хураганны өстүрерин шип-тирлөө ажитал турар.

МАЛ САНЫ

Шээр малдың нинти саны, ноябрь бирини мезээни Бугар алыг, 958501 баш бол-гаш, эркен чылдан бички кү-дүдөн-даа болза, план кү-сеттинген.

Шээр малдың чүс бажыга ошааштыр 81 баш ажай бол-гаш хураган алынган. Чаш төл алыр нинти план 108,2 хуу боттанган.

Хойжу бригадалардан «Мо-сква» совхозта коммунист М. Н. Исаевти уугуткан коллективни чүс хойга ошааш-тыр 125 хураганны, ола-ла ажил-агылдан Ю. З. Эльби-ковтун бригадасын 120 хура-ганны дооруктурган. Ук ажил-агыл бо чылын 15300 хураган алырын планнаан турган, хө-рек кырында 19276 хураган-ны ап, алдан ажай 4000 хире хураганны дооруктурган.

А. А. Подкопаевти дирек-торлаан «Кызыл хая», Н. С. Колотиленин директорлаан «Москва» совхозтары бир хойга ошааштыр кыргаш дүгү 6-6 килограмм болган. Беш совхоз 5-тен 6 кило-грамм чедир, 22 совхоз 4-тен 5 килограмм чедир дүктү хой бурузунден кыргаш алган. Эн ажайш чүс кыргаш совхозтун көргүзү — 3,1 килограмм.

Муриачыларын аразында чүс хойга ошааштыр 100,1 хурагандан өрү көргүзүлгү болган хойжулар 147. Олар-ның аразында 120-ден 130 че-дир хураган алганы — 23. 110-дан 120 чедир хураган алган — 39. Арткалары шупу 100, 1-ден 110-га чедир ал-ган. Чогуң чүстөн чүстү ал-ган хойжуларын солунда а-жылган. Оларнын саны хой дээрин чүгөжөк. Адаттыг хойжуларын хой кезин хой-дан-на 4-5 килограмм дүк кыргаш.

Ирт кадарыларын бир

ганнарын өскээр чайладып алыр. Өдөк бурулаажы чаш малдын хөргөң, каранче кырып болур. Вентилатор чок кажанын өш-шандала агаарла-дып ал турар.

Арыг-шөвөр. Кажалга чу-нар-демирин тургузар. Саван, аржыл база анаа турар. Чаш малды күлөөң ап турар үдө резин хол хаанын кедер. Эп-тиг, белик чөргө аптканны тургузар. Кажаның ажитане (иштин таланын) кичи кыр-лап эртер хлор холуксаалыг хирээлде мыал-ла турар.

Өдөк белеткел. Өдөкти ча-зын, көшпөл турган-ла, бе-леткен алыр төвөрмичилег. Күзетте, чазатга белеткен белген өдөкти өстүрүңгө ар-тык чарыгал үнөр. Өдөкти чадагы, уугу озаа кылдыр болгаш, делем чадагы ка-жага кажалар. Эки өлөс-тир болгон озаага кыдыл-лаа чаш суу кырыс. Чазын бол-гон озаа өдөктөң иштине

«Малга ынак болуңар, ма-лаа жажайлаңар» — деп, ачааң үргүчү чагып, суграп чораан. Малын кичи малы-га ынак, ажилыңа соугура-дып болур.

О. ТАС-ООЛ.

Кызыл районда «Х Уугу» совхозтун малчы-ны.

ДҮРГЕДЭЭШКИН: эде тургустунушкунуң оруу-биле

ДУРЖУГАНЫ НЕПТЕРЕДИР

Хөргөң кичи чаш төл өстүреринге эр кижиден дүлгүл, арыг-шөвөргө ынак, эмелен болгаш энтаңга эптиг боорга, «Тиндөг» совхозтун дирекциясы то-рүүр хойду кадарыныг уугу кадарызынга өг-бүлө-ниң хөргөңн ээин томулаар аларган. Бичанга ол ажил-агылныг муриачыларын бирээни Татьяна Иргитовна Баавыл ам он үш чыл уугу кадары болуп, ол даалагын чедикшиңниң күтүдөй келген. Оон ажил-агын хой чылдарда хайлааран келген болгаш республиканың, малайга топ зонаның хойжуларынга эргөжөк чутула дуржулга мына бар дөргөн ылап бидим. Ону непередирин бо дүргөдээшкни болгаш эде тургустунушкун уезинде хойжуларга уугу дуза-лыг болуң дег.

Татьяна өөнүң ээни Хо-валыг Эрес-оол-биле кымыр ажилды хуваажып алган. Хойну кадары, суггары, чөмгөрүни чектиңге уугу күш кирер ажиталар Эрес-оолга хаммааржыр. Чаш хураганнар-ны эмирери, аарыг малды ажаары болгаш эмирери хө-рөгөн кичи ошаажыр. Бичангажок олар бот-болу-на дузалажып, чамдыкта ажилын солун ап-даа турар. Күс—малдын дөңсөң алы-рынга чайдан дуудак чок үе. Бичан кайда-даа хойжулар-нын тараа шөлүнчө чоокуш-лаары, хоорун оларалдып, савай-биле чөмгөрүни чаңка-болу берген. Ол чөп, иччал-да-даа үргүчү мыңаар олар-ладары, хой чылдарын дур-жулажылда аларга, чалыс аяй чөп чигендене нетопури дээр аарыг тымылдар бол-ган. Ол аарыгын кол де-ктерин: хой хөнгөргөн чөм чя-

ның аарыг чоруу чиккен. Эрткен чылдан бээр чаш хураганнарны от салбас арга-биле өстүрөрдө, кажаның ханазын ийн каттааш, аразыга өдөк ургаш, даш-тын болгаш иштин малгаш-тап база чутайлаар. Хураган адааңга чаткан саванын үш хонгаш-ла солуп турар. Ка-жаа ишти үргүчү кургаг тураун дээр, олардан келген хойнуң ооргандаа хыраазын нежээңи-не хола-хараган ширбил-биле аштап турар. Үш чүс ажит хойну хуңуң-не чаңгыстап аштаар.

«Тиндөг» совхозтун ди-рекциясы болгаш мал ажи-лыгын тускай эртемнилерин Татьяна Баавылдыг дуржул-ганы, ажитыгын болгаш харымсалганын өөренип көргөш, орай төрөн болгаш эмиткег хураганнарны эске аалдардан чыгаш, чайы бо хойжуга азырадып турар. Эрткен чылдың июнь 25-те күлөп алган 769 арган хура-ганынч биразын-не дең-зын 12-13 килограмм чедир, күзүн оларын өске ко-данне чоролууда, 580 башке биразын-не ортумак дең-зын 28-29 килограмм бол-гаш. Чаш дуржууда хураган бурузунден хонукта 134 грамм немелде деңиз алды-нын турган. Бо чылын алган хөргөңнинең 76 хууу кам-галаттыг болгаш хонукта немелде деңизин 136 грамм

безин чылда муң-муң рубль каиналга болур. Хураганнарны от салбас арга-биле өстүрөрдө, кажаның ханазын ийн каттааш, аразыга өдөк ургаш, даш-тын болгаш иштин малгаш-тап база чутайлаар. Хураган адааңга чаткан саванын үш хонгаш-ла солуп турар. Ка-жаа ишти үргүчү кургаг тураун дээр, олардан келген хойнуң ооргандаа хыраазын нежээңи-не хола-хараган ширбил-биле аштап турар. Үш чүс ажит хойну хуңуң-не чаңгыстап аштаар.

«Тиндөг» совхозтун ди-рекциясы болгаш мал ажи-лыгын тускай эртемнилерин Татьяна Баавылдыг дуржул-ганы, ажитыгын болгаш харымсалганын өөренип көргөш, орай төрөн болгаш эмиткег хураганнарны эске аалдардан чыгаш, чайы бо хойжуга азырадып турар. Эрткен чылдың июнь 25-те күлөп алган 769 арган хура-ганынч биразын-не дең-зын 12-13 килограмм чедир, күзүн оларын өске ко-данне чоролууда, 580 башке биразын-не ортумак дең-зын 28-29 килограмм бол-гаш. Чаш дуржууда хураган бурузунден хонукта 134 грамм немелде деңиз алды-нын турган. Бо чылын алган хөргөңнинең 76 хууу кам-галаттыг болгаш хонукта немелде деңизин 136 грамм

четкен. Мындыг хураганнар-ны өске хойжулар азыраа-га, немелде деңизин хонукта 60-70 граммдан ашпас ту-раа болгаш чүгөс 35-50 хууу аргар турган. Хура-ганнарын өмкө, сула даага-ны хаймылдарып берип, сүт-биле чөмгөрүп, оларын бол-гаш сугтадып таарыштырып келгенде Баавыл чедик-шиниг болган.

Баавылдыг ажилыг өскө-ричте эвес кичи көөргө, өс-келеринден ылгал чок ке-лирдин. А терек кырында ол уугу ажитыг кылган, кур-лавырларын тыпкан бол-гаш долу ажиталан. Муриач-ны хойжу ам-даа аргаларын тыптынып, курлавырларын сугталып, эртем-техниканыг чедикшиңнерин болгаш муриачты дуржулганын шип-тирлөө талазы-биле хөмөгө-лерин ап турар. Оон чылдын-на белик көргөзүлгөриңиң че-дип ал турарын чамдык мына. Ол бүгү ажит-хөргө-тер эде тургустунушкунуң көсүк хөргөңи болгаш ба-дичкалы-дыр. Оон үлгөргө алыр керек.

Б. БАЛЧИР.
Агроулетпүр күрүне ком-плексиниң килдиз начальныг, колдз ажил-агыл эртемне-риниң кандалдыг.

МАЛГА МАНАГ ХЕРЕК

Василий болгаш Аифиса Аракчаалар — «О-Шиня» совхозтун муриачы малчы-лары. Олар нинтини мадын кадарындан бээр он чели чал ажитал турар. Ол үеңиң иштине төрөн совхозтун экономикасы быжыгала-рынга эвези эвес уугу-хуу-рун килдиз келгенер.

Кандыг-даа ажилга чедикшиңнерин кол үнөр дө-зү карак кызыл чык-ажыл болур. Ылыгың төрүүр ко-данга харымсалга, негеледе уугу, хуң бурузунуң кичээ-гейин кошканын болбас. Ажил турар малдаа төл камагалан алыр-биле кыш-гааралдым, олар-бел-чир, суг-сугту, турал-ко-чунлаш оон-лаа өске ажил-дар хой. Кышкы үдөс оларын иштин таарыштыр, хой төрө-вейи турда ырадыр, а төрүүр деп барганда чооку олар-ларга кадары чутула.

Хой чылдарда чымып келген байлаң дуржулажылдан Ва-силь Аракчаа хойду көрүп, билип кажалар, чымынлаа көргөзүлгөри кудулажыл улам белдип келген. Төрүүр чүс башка ошааштыр 95-тен эвези хураган ал көрбөн. Малчылар ортууңда зовет-өөрөңдөгө доктаамал кир-жиш, чамалы аарыгларга уугу сиктиришкенин, тарымш-кыларын малчы боду чор-дул, эмнөшкенин кылып турар.

Быжыг тура-соруң, кара-кызыл күш-ажыл-биле ол бергелерин ажит, малдаан малын менди камагалан ап келген. Чамдык малчын өш-тер боттун дымжы харал, ма-шина-техника теплес черге көжөринден түвексинер. Василий Аракчаа кыдыг эвес-Чалаатынны, Бурганынны, Хоолунуң калыр-берт черле-ринде өттүгү чайлагларже азынга чүдүртүп алгаш, көжүп чоруттар. Анаа бар-

Сergeй Күжүгет — Бай-Тайга районуң муриачы хойжуларынч бирээни. Ол өг-бүлөсүнүн ээни Тамара Ке-челович-биле нинтинч ма-лын 21 чыл иштине на-дарыг, доктаамал белик көр-гөзүлгөри чедип ап келген. Алаар-бойдуңуң таарыма-чок байдалдары тура-лаа, олар бо чылын чүс баш хойга ошааштыр 96 хураганны ал, хой бурузундан 1,7 кг дүктү кыргаш. Чайгы үдөс 276 хоюу Уугу-Ажитыгын сериян өттүгү тайгаларына семиртп, чор-туу олар солуп күзөгөткөш, башкы хар чаап эзелери би-

Таджик ССР-ниң Куляб об-ластын хой ажилыг «Муни-баба-5» совхозунуң ажил-ныштары турган кажала-рын бир ийи тулуп туралар. Оларын тургузу болуң, хой ажилыг ажил-агыл бу-руу оларын ажитал болур.

Эккавадорлар-биле хан-зы бөдүн чартык метр олар-нын каскаш, кырын дуглаш, чыгылап каар. Оон соонда аксын хаалгалаттарга, кажал

Малчынын ажилынч ча-жыгын хойжулап ажитал келген 16 чылын иштине көрүм. Совхозтун муриачы малчыны чоран (бистин уугу ханзы) Александр Сумаче-тин арга-дуржулганын өө-рөң, чагыг-сүмөңи дым-нап чорум. Оон бээр бо хүнөргө чедир совхо-зувустун төрүүр хоюу малда, чүс баш хойга ошааштыр 85-тен 101 чедир хураганны ме-дан ажаан, дооруктурп, төрө-зы совхозуңа хүлээлди келди-вис. Бичанга анык хойжу-ларга чамдык сүмө калар бо-лазын.

Хойну кадары. Хойну ар-галып-ла болза эртен өртө үн-дүрүп, откыраар болза эки. Орай үндүргөн хой чайын кизте таарып, кышкын кез-жээңи чыгарга таарып. Хойну сула откырып өрөлдөп алыр артык эвес. Сула отк-каар дээр-ле хойну үндү-рүпкөш, соондан дураңан

О Р Д Е Н Н И Г

лек, Порлуг-Ховуда кыштаан-че көшкен. Малды кыштан хур, менди аажырап баш уугу чөм-суу-рун белеткен алындын хой-жаамааржыр дээрки хоочун хой-аки билер. Бичанга Сергей Хертек 25 тонна сие-ни, 15 тонна көк-суланы бе-леткен алган.

Оон хою декабрь айда мас-салымын оолдап эгелээр. Анаа малчын хынамчалыг бе-леткен. Мал чөмийнч кур-

лавырын чөтөлдөп, чаа төрө-зы хойлар, чаш хураганнар тур-гузар клеткаларын ажиллап, чөм каап бээр оңгаш, шагжа-ларын септен алган. Дөңсөң кошкөк хойларын хайлааралга ап, аныг немелде чөмгөрлөгө-дө тургускан. Кышкы үдөс ээлчештирип кадарар олар-ларын мык планнаан. Келер чы-лын чүс башка ошааштыр чүс хураганны алырын, хой буру-зундан 1,8 кг дүктү кыргы-

ЧАРЫГДАЛ ЧОК КАЖАА

белен болур. Ол кажаларын кан-дыг-даа туугу азы септелсе бригадалары кыштан — деп, совхозтун директору Сафар-ли Закиров чуталар — Ол ка-жааларын 100-200 хураган турарында өйлөө. Хураган-нар-биле кады нелерин-даа

тургузул болур. Ол кажаларын хой оолдашынын массалыг уезинде ажиталар.

Температура даштыга тик градустан кууа турал, ол ка-жаалар даа таарымчалыг, ишти 18° градус чыгып болур. Анаа хураганнарын доорук-ту, быжыкыже он хонук ишти-

рары индыл-ла белен эвес. Кадары кичи быжыг даян-гыштыг чорза эки деп сана-дып мен. Калыр даша, хара-дошка ол дымз дөмөктөг. А чамдык таарыгаларда даян-гыш тепсек-даа болур. Чи-

каш күжү банкыраан хойлар өөрүңге чөтөл, үстүн чыдып каар. Оларын тула көрөскө, чидер азы бөргө-лаа төвөр-жы бээр.

Хойну дайгыга өөрөңди алы-ры көчүрү чутула. Дайгы бил-бес хойну эң доор алыры берсе, өске хойларга-лаа кат-тыштырып алыр таарымчалар турар. Каттышкан хойлар ча-

жээ, бир катан дузалакчы анык кадарчы Аркадий хоюн кадары чорла, кезек хой оосокен кымынча оштон чо-рааш, хөнгөн хой берген. Көрүлгөргө, бир уугу хойнуң чөмөңдө уугу ак моортай хөргөңдө берген, азырлар-даа уугу чок болган. Ол мынап чөдө бергеш, аразанын ажи-гымы-биле сол өлүрүп алган.

дузалакчы анык кадарчы Аркадий хоюн кадары чорла, кезек хой оосокен кымынча оштон чо-рааш, хөнгөн хой берген. Көрүлгөргө, бир уугу хойнуң чөмөңдө уугу ак моортай хөргөңдө берген, азырлар-даа уугу чок болган. Ол мынап чөдө бергеш, аразанын ажи-гымы-биле сол өлүрүп алган.

Ол дырбактыг өлү болган. Хойну оолдаарын. Бистин малчыларымыс хоюн кымын оолдадып туралар. Эрте то-руттуңгөн хураган чакка чедир эки дооругар. Чаш малдыг хал-лавырлыг аарыглар кымын

де тургузар. Бир кажаны тударыга чарыгал 150 рубльден ашпас. А анаа кажаны тудары оон он ажит катан хой чарыгал-дыг болгай. А ол чаш кажалары тудары үдө-лаа, туугу материалдарында-даа ажи-налгыт. Шак индыг бир кажаны тударыга каш-ла шак негестинер.

«Оноводство» журнал-да.

Ол дырбактыг өлү болган. Хойну оолдаарын. Бистин малчыларымыс хоюн кымын оолдадып туралар. Эрте то-руттуңгөн хураган чакка чедир эки дооругар. Чаш малдыг хал-лавырлыг аарыглар кымын

Ол дырбактыг өлү болган. Хойну оолдаарын. Бистин малчыларымыс хоюн кымын оолдадып туралар. Эрте то-руттуңгөн хураган чакка чедир эки дооругар. Чаш малдыг хал-лавырлыг аарыглар кымын

Ол дырбактыг өлү болган. Хойну оолдаарын. Бистин малчыларымыс хоюн кымын оолдадып туралар. Эрте то-руттуңгөн хураган чакка чедир эки дооругар. Чаш малдыг хал-лавырлыг аарыглар кымын

Ол дырбактыг өлү болган. Хойну оолдаарын. Бистин малчыларымыс хоюн кымын оолдадып туралар. Эрте то-руттуңгөн хураган чакка чедир эки дооругар. Чаш малдыг хал-лавырлыг аарыглар кымын

Ол дырбактыг өлү болган. Хойну оолдаарын. Бистин малчыларымыс хоюн кымын оолдадып туралар. Эрте то-руттуңгөн хураган чакка чедир эки дооругар. Чаш малдыг хал-лавырлыг аарыглар кымын

Ол дырбактыг өлү болган. Хойну оолдаарын. Бистин малчыларымыс хоюн кымын оолдадып туралар. Эрте то-руттуңгөн хураган чакка чедир эки дооругар. Чаш малдыг хал-лавырлыг аарыглар кымын

Ол дырбактыг өлү болган. Хойну оолдаарын. Бистин малчыларымыс хоюн кымын оолдадып туралар. Эрте то-руттуңгөн хураган чакка чедир эки дооругар. Чаш малдыг хал-лавырлыг аарыглар кымын

Ол дырбактыг өлү болган. Хойну оолдаарын. Бистин малчыларымыс хоюн кымын оолдадып туралар. Эрте то-руттуңгөн хураган чакка чедир эки дооругар. Чаш малдыг хал-лавырлыг аарыглар кымын

Ол дырбактыг өлү болган. Хойну оолдаарын. Бистин малчыларымыс хоюн кымын оолдадып туралар. Эрте то-руттуңгөн хураган чакка чедир эки дооругар. Чаш малдыг хал-лавырлыг аарыглар кымын

Ол дырбактыг өлү болган. Хойну оолдаарын. Бистин малчыларымыс хоюн кымын оолдадып туралар. Эрте то-руттуңгөн хураган чакка чедир эки дооругар. Чаш малдыг хал-лавырлыг аарыглар кымын

Ол дырбактыг өлү болган. Хойну оолдаарын. Бистин малчыларымыс хоюн кымын оолдадып туралар. Эрте то-руттуңгөн хураган чакка чедир эки дооругар. Чаш малдыг хал-лавырлыг аарыглар кымын

